

Název projektu:

Redesign Statistického informačního systému v návaznosti na zavádění eGovernmentu v ČR

Příjemce: Česká republika – Český statistický úřad

Registrační číslo projektu: CZ.1.06/1.1.00/07.06396

Příloha k zadávací dokumentaci veřejné zakázky „Integrační nástroje, vstupní a výstupní subsystém“

Příloha č. 73

Zpráva o činnosti odboru informačních služeb v roce 2010

Název souboru: RSIS_ZD001P73_DISEMINACE_zprava_o_cinnosti.pdf

Počet stran přílohy (bez tohoto krycího listu): 12

Administrace přílohy: Ing. Petra Kuncová

Verze ke zveřejnění

Zpráva o činnosti odboru informačních služeb v roce 2010

V úvodu zprávy o činnosti odboru informačních služeb za rok 2010 je třeba konstatovat, že v průběhu roku došlo k dalšímu výraznému snížení počtu pracovníků odboru. Realizací 2. vlny personálního auditu odešlo v první polovině roku 6 pracovníků. Další redukce počtu pracovníků následovala v druhé polovině roku, kdy odbor opustilo dalších 17 pracovníků. V souvislosti s realizací všech personálních změn započatých v 2. polovině roku 2008 se až do konce roku 2010 snížil počet pracovníků odboru o 41%.

Objem a rozsah činností pracovníků odboru je značný a vzhledem k tomu, že činnost odboru je úzce spojena s prezentací ČSÚ na veřejnosti, není žádoucí jej ani při snížení počtu pracovníků zúžit. Zajištění všech činností v redukovaném počtu se tak stává stále komplikovanější. Podrobný přehled o činnosti přináší tato zpráva.

Zakázky - dotazy a požadavky

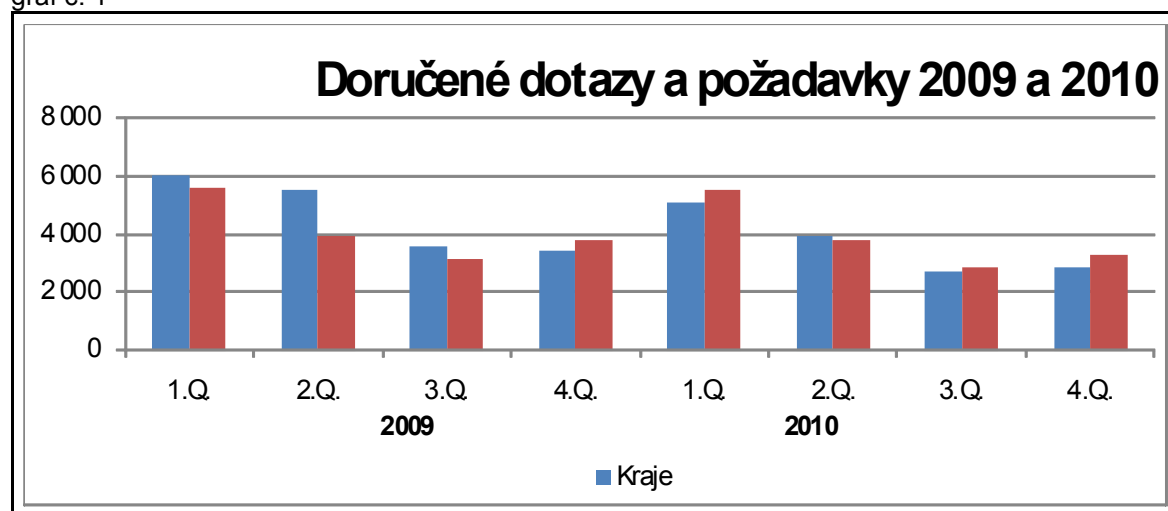
Pracoviště odboru informačních služeb v roce 2010 obdržela a zodpověděla **téměř 30 tisíc dotazů a požadavků**. Z tohoto počtu bylo v ústředí ČSÚ vyřízeno 51 % a na krajích 49 %. V průměru se v ústředí vyřizovalo denně 61 dotazů, na krajích 58 (na jeden kraj připadají v průměru 4 požadavky denně). Meziročně se počet požadavků na poskytnutí individuálních odpovědí snížil o desetinu, což jistě souvisí s možností vyhledat řadu informací přímo na internetových stránkách úřadu. V počtu požadavků jsou zahrnuty i tzv. trvalé požadavky. Jde o pravidelně měsíčně a čtvrtletně poskytované údaje.

Doručené dotazy a požadavky celkem

tab č. 1

Oddělení	1.Q.	2.Q.	3.Q.	4.Q.	Rok 2010	
					absolutně	index SOPR = 100
Kraje	5 102	3 930	2 691	2 858	14 581	89,1
Ústředí	5 494	3 813	2 849	3 261	15 417	92,0
Celkem	10 596	7 743	5 540	6 119	29 998	90,6

graf č. 1

Množství doručených dotazů není v průběhu roku rovnoměrné, nejvíce zákazníků se na ČSÚ již tradičně obrací v 1. čtvrtletí, zejména pak v lednu, kdy je zveřejněn údaj o výši inflace v předchozím roce.

V oblasti poskytování elektronických výstupů bylo v roce 2010 uzavřeno 20 nových smluv na odběr databáze RES, v tom 10 nových smluv na pravidelnou aktualizaci RES a 10 na jednorázový odběr RES. Celkem je evidováno 184 stálých klientů RES. Mimo smluv na poskytování RES bylo v

roce 2010 uzavřeno 29 nových smluv, včetně dodatků nebo dohod na poskytování dat z RSO (Registr sčítacích obvodů), demografické statistiky a na poskytování dat ze SLDB.

V roce 2010 bylo uzavřeno 34 smluv na poskytnutí mikrodat. V tomto režimu byly poskytnuty údaje např. z výběrového šetření pracovních sil, SILC, ze statistiky rodinných účtů, výběrového šetření domácností, výzkumu a vývoje a z demografie na základě smluv mezi ČSÚ a odběrateli z řad výzkumných pracovišť a vysokých škol.

V krajích je většina požadavků stále přijímána a vyřizována prostřednictvím telefonu (49,3 %) i když ve srovnání s rokem minulým výrazně přibýlo e-mailových dotazů. Hlavním komunikačním kanálem pro přijímání a vyřizování požadavků zákazníků je v ústředí e-mail (41,7 %), i když v porovnání s rokem minulým jeho využití mírně kleslo. Zajímavý je nárůst počtu osobních návštěv uživatelů na pracovištích IS. V ústředí se jejich počet meziročně zvýšil o 10,3 %, v krajích o 6,5 %. Je to zřejmě dáno potřebou uživatelů získat k datům metodické vysvětlení nebo získat další návazné údaje. Nejméně využívaným prostředkem pro komunikaci se stává pošta a fax.

Doručené dotazy a požadavky dle způsobu doručení

tab č. 2

Způsob doručení	2009		2010			
	Kraje	Ústředí	Kraje		Ústředí	
	Absolutně		Absolutně	index SOPR = 100	Absolutně	index SOPR = 100
Telefon	8 709	7 639	7 189	82,5	6 325	82,8
E-mail	2 611	6 444	2 991	114,6	6 422	99,7
Osobně	3 514	1 650	3 744	106,5	1 820	110,3
Pošta a fax	1 530	1 031	657	42,9	850	82,4
Celkem	16 364	16 764	14 581	89,1	15 417	92,0

Již několik let funguje **infolinka ČSÚ** (274 052 900), na kterou mají zákazníci možnost zavolat a vyslechnout si nahrané záznamy s aktuálními údaji ze šesti oblastí: inflace, hrubý domácí produkt, mzdy, nezaměstnanost, zahraniční obchod a obyvatelstvo. Údaje jsou aktualizovány měsíčně, případně čtvrtletně. Obdobná infolinka funguje i na pracovišti ČSÚ v Plzni.

Náročnost zakázek a doba potřebná k jejich vyřízení

Pokud budeme porovnávat zakázky a dotazy podle jejich **náročnosti**, téměř se opakuje trend z loňského roku, kdy z hlediska celého odboru roste počet jednoduchých dotazů (77,1 %), klesá podíl středně těžkých dotazů (19,8 %) a naopak oproti loňskému roku klesá také počet složitých dotazů (3,1 %). Pokud jde o kraje, je tento trend opačný, jak je vidět z tabulky č. 4.

Složitost zakázek v roce 2009 a 2010

tab č. 4

Náročnost	Kraje		Ústředí	
	2009	2010	2009	2009
Jednoduché dotazy	82,5	76,8	67,9	77,3
Středně těžké dotazy	15,9	21,3	26,4	18,5
Složitě dotazy	1,6	1,9	5,7	4,2
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0

Maximum zakázek je zajišťováno přímo pracovníky odboru. Na věcně příslušné odbory se obracíme především s požadavky na výběry z databází, ke kterým odbor informačních služeb nemá přístup (statistika zahraničního obchodu, statistika průmyslu, energetiky, podrobné údaje z demografie, z výběrových šetření apod.).

Dalším aspektem vyřizování požadavků je **doba potřebná k vyřízení**. Jak ústředí, tak kraje se dlouhodobě snaží vyřizovat požadavky co nejrychleji.

Doba vyřízení jednorázových zakázek v roce 2009 a 2010

tab č. 5

v %

Doba trvání vyřízení požadavku	2009		2010	
	Kraje	Ústředí	Kraje	Ústředí
Tentýž den	96,2	88,8	95,5	88,3
1 den	2,2	5,8	2,5	5,6
2 dny	0,6	2,1	0,7	2,3
3 až 8 dnů	0,7	2,6	0,7	2,9
9 až 30 dnů	0,2	0,6	0,3	0,7
31 a více dnů + dosud nevyřízené	0,1	0,1	0,3	0,2
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0

Evidenční systém, který informační služby využívají, umožňuje sledování požadavků i jejich vyřízení z mnoha úhlů. Cca 3 až 5 % požadavků nemůže odbor zajistit, statistika požadované údaje nesleduje nebo informace nejsou k dispozici v dostatečné územní (resp. odvětvové) podrobnosti.

Kdo jsou zákazníci ČSÚ

Také v roce 2010 bylo nejvíce zákazníků v krajích z oblasti státní správy a samosprávy (25,5 %), je to však o 8,1 % méně než v roce minulém. Nárůst počtu zákazníků byl zaznamenán zejména ve skupině fyzická osoba (o 4,4%) a firma (o 3,2 %). V ústředí je pak největším příjemcem informací skupina fyzická osoba (32,5 %) a firma (31,6 %). U skupiny fyzická osoba je to nárůst oproti loňskému roku o 13,2 %. U obou skupin se snížil zájem skupiny školy, studenti, výzkumné instituce.

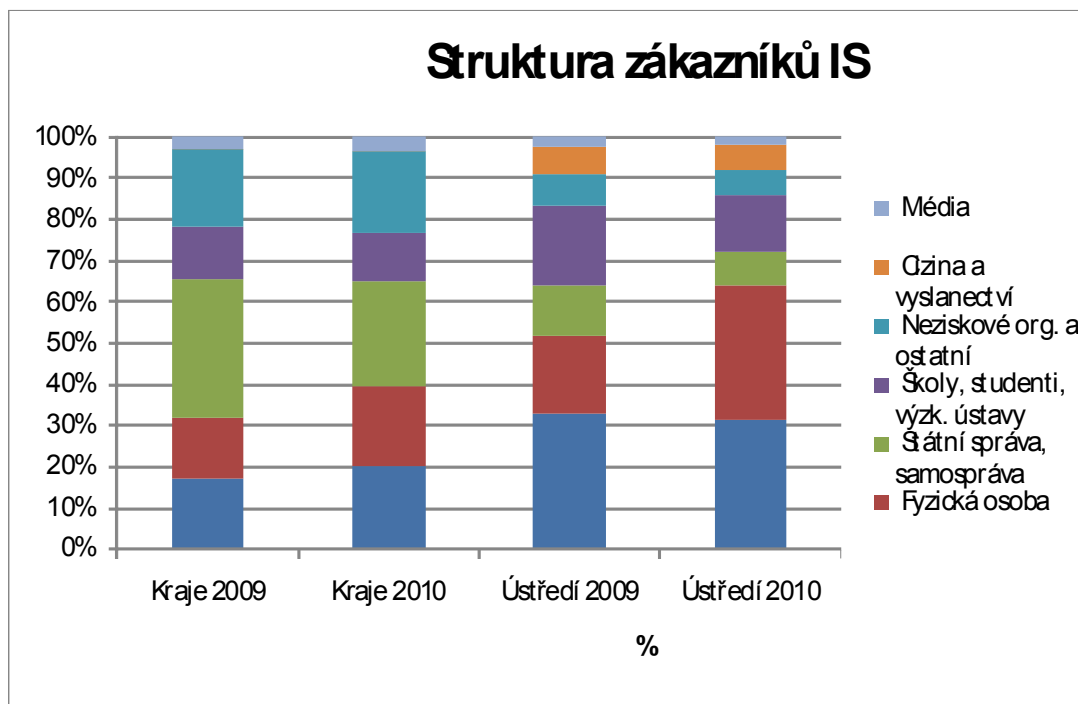
Zákazníci ČSÚ v roce 2009 a 2010

tab č. 3

v %

Zákazník	Kraje		Ústředí	
	2009	2010	2009	2010
Firma	17,1	20,3	32,7	31,6
Fyzická osoba	14,8	19,2	19,3	32,5
Státní správa, samospráva	33,6	25,5	11,8	8,2
Školy, studenti, výzk. ústavy	12,7	11,8	19,6	13,7
Neziskové org. a ostatní	18,7	19,5	7,8	6,0
Cizina a vyslanectví	0,4	0,3	6,4	6,0
Média	2,7	3,4	2,4	2,0
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0

graf č. 2

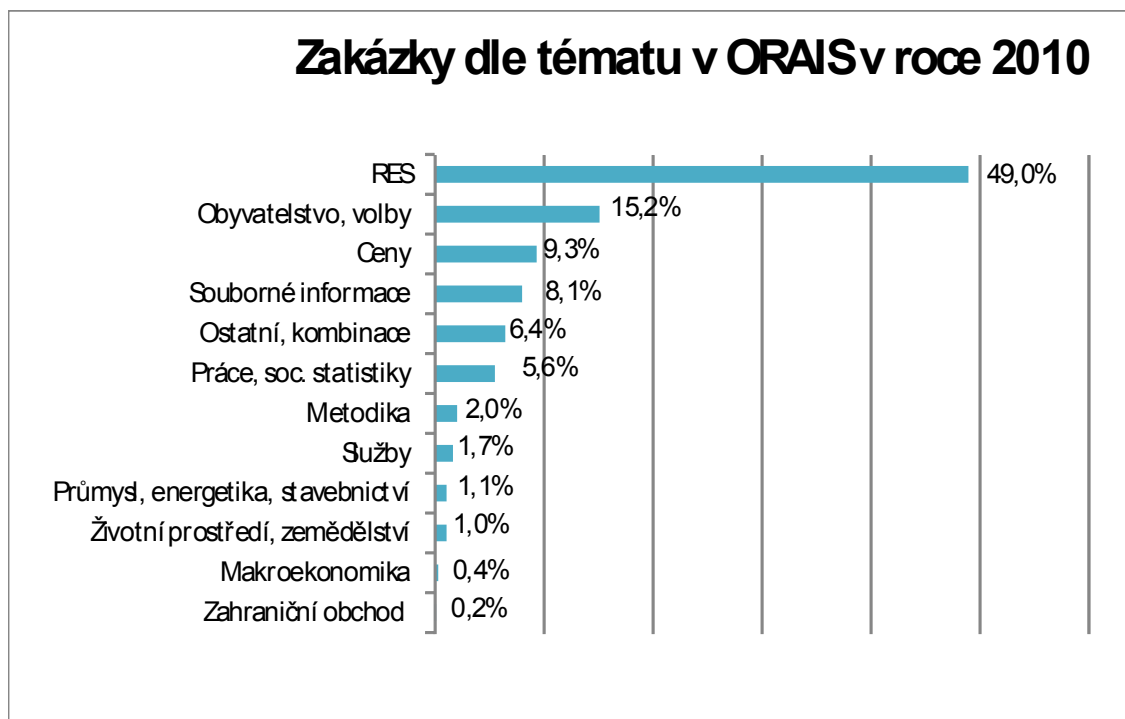
Témata zakázek

Dalším kritériem při sledování a vyhodnocování počtu zakázek je téma.

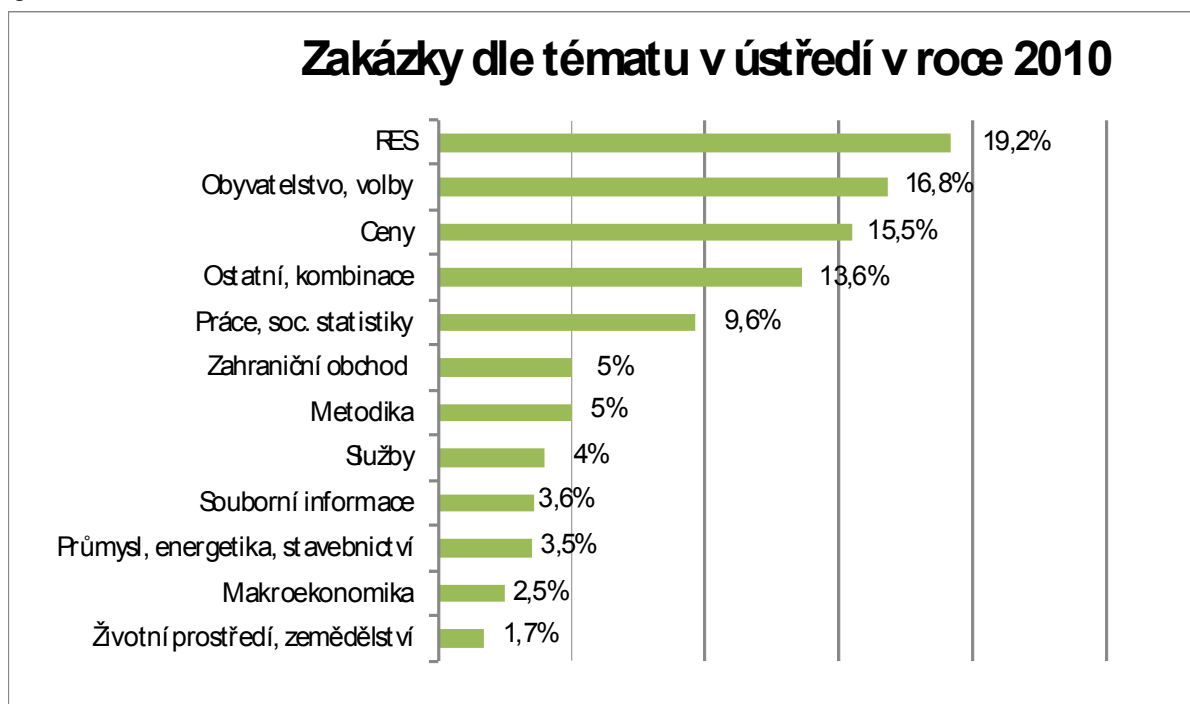
Skladba témat za ústředí a za kraje se na prvních třech místech neliší. Podstatný rozdíl nacházíme u tématu RES, kdy v krajích je téměř polovina dotazů spojena s tímto tématem, v ústředí je tomu jen v 19% dotazů. Jedná se jak o jednoduché výpisy IČO, tak o složité výběry a třídění podle zákazníkem zadанных klíčů.

Oproti loňskému roku se pořadí témat v krajích nezměnilo, v ústředí si polepšily Volby (je to zřejmě dáno loňským „supervolebním“ rokem), naopak se mírně propadly Ceny a Ostatní.

graf č. 3

graf č. 4

Nadstandardní zakázky

Informaci o dotazech a požadavcích doplňujeme informací o zakázkách, které vyžadovaly mimořádné úsilí, komunikaci s věcně příslušnými útvary i dovednostmi. Ve většině případů bylo nutno se zákazníky konzultovat jejich požadavky, vysvětlit jim metodiku a případná omezení vypovídací hodnoty dat. Z těchto zakázek vybíráme:

Ústředí

- demografická data pro Sociologický ústav AV ČR - podrobná data o věkovém složení a plodnosti pro obce, POÚ a ORP;
- historické makroekonomické údaje pro Ekonomickou fakultu Univerzity Radom v Polsku - zprostředkování dobových dat o výdajích sektoru vládních institucí;
- spolupráce s agenturou Cenía - podkladová data pro kalibraci modelů dopadů klimatických změn na obyvatelstvo v urbanizovaných a mimoměstských regionech - údaje o meziokresní migraci, osevních plochách a využití půdy;
- pro Masarykovu univerzitu v Brně a další uživatele zpracování výsledků voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR 2010 podle obcí (včetně preferenčních hlasů);
- zpracování výstupů ze všech voleb do zastupitelstev obcí od roku 1990, přiřazení identifikátorů, textových výrazů k číselným kódům;
- zakázka pro Letiště Praha, a.s. z RSO - zpracování podkladů podle hlukových map dodaných objednavatelem pro denní i noční dobu za jednotlivé roky, přiřazení počtů obyvatel k jednotlivým hlukovým zónám, velmi složité přiřazení shodného souřadnicového systému, výběr ZSJ uvnitř hraničních izofon pro denní a noční dobu za jednotlivé roky;
- pokračování spolupráce na projektu DEMIG - 'The determinants of international migration: a theoretical and empirical assessment of policy, origin and destination effects' - zprostředkování historických údajů o zahraniční migraci na území ČR pro The International Migration Institute (IMI) na Oxfordské univerzitě ve Velké Británii;
- poskytnutí údajů o socioekonomickém vývoji na našem území od počátku minulého století pro katedru geografie a sociologie univerzity ve španělské Lleidě;
- pro VŠE Praha výběr ekonomických subjektů z RES podle zadaných cca 40 obcí a částí obcí (pouze slovní název) v různých okresech – nestandardní výběr, vyhledání ZUJ nebo UTJ a následné výběry;
- pro analytiku GE Money bank zpracování speciální databáze RES s prohlížečem;

- pro rakouskou televizní stanici ORF údaje z prvorepublikových sčítání lidu o cizincích a národnostech;
- nestandardní výběr ukazatelů z jednotlivých tabulek SLDB 2001 na úrovni ZSJ pro zahraniční společnost CACI Limited Londýn, Sheena Murchie;
- poskytnutí odpovědí na zvyšující se počet dotazů k SLDB 2011;
- poskytnutí informací a údajů o problematice vnějších příčin úmrtí a kriminalitě pro portál www.czechposition.com;
- poskytnutí mikrodat pro vědecké účely na základě uzavřených smluv – Mendelova a Masarykova univerzita Brno, Univerzita Karlova, VŠE Praha, Sociologický ústav AV ČR, VÚPSV aj.

Kraje

- zpracování statistických údajů do výročních zpráv Regionálních rad regionů soudržnosti Praha, Střední Čechy Jihozápad, Severozápad, Jihovýchod a dalších, spolupráce při metodickém doladování Národního číselníku indikátorů (NČI) a jeho naplňování daty
- stejně jako v loňském roce pokračovalo zpracování údajů v dlouhodobějších časových řadách (až do úrovně jednotlivých obcí) pro územně analytické podklady (ÚAP), které jsou vyžadovány krajskými úřady a úřady obcí s rozšířenou působností na základě stavebního zákona a slouží jako jeden z podkladů pro zpracování a aktualizaci analýz udržitelného rozvoje příslušných území
- v řadě krajů probíhala spolupráce s Hasičským záchranným sborem na při aktualizaci havarijního plánu
- podklady pro zpracování koncepcí rozvoje mikroregionů a větších měst
- spolupráce na každoročně vydávané Ročence životního prostředí Hlavního města Prahy
- podklady pro Investiční portál Jihočeského kraje, provozovaný na stránkách krajského úřadu.
- spolupráce s KÚ na publikaci "Tematický atlas ..... kraje" v několika krajích (např. Jihomoravský, Královéhradecký)
- podklady pro zpracování prognózy VŠE - obyvatelstvo podle jednotek věku, narození podle věku matky, stěhování podle jednotek věku a pohlaví v městských částech správního obvodu Prahy 6 za roky 2000 – 2009
- pro ZČU, Fakulta pedagogická, katedra geografie - vývoj mezd, zaměstnanosti, počty registrovaných subjektů dle institucionálních sektorů; podíl sektorů na HPH v krajích od roku 1993; podrobné výsledky SLDB 1991 a 2001
- data (vč. metodického výkladu) za Pardubický kraj dle Seznamu ukazatelů naplňování specifických cílů vymezených v Programu rozvoje kraje (makroekonomika, životní prostředí, bytová výstavba, cestovní ruch, věda a výzkum)
- data o bytové výstavbě k výzkumnému projektu "Regionální disparity v dostupnosti bydlení, jejich socioekonomické důsledky a návrhy opatření na snížení regionálních disparit".
- podklad pro analýzu „Vliv čerpání financí ze SF EU na vývoj v kraji“ – data za městské části Prahy a ORP Středočeského kraje o HDP, výši a struktuře zaměstnanosti a nezaměstnanosti
- zajištění dostupných podkladů pro projekt **Komparativní socio-ekonomická analýza Ústeckého kraje a Republiky srbské** (Bosna a Hercegovina)
- podrobná demografická data, data VŠPS atd. pro projekt DART - Stárnoucí a ubývající populace a vliv regionálních změn
- recenze dvou příspěvků na VII.ročník mezinárodní konference aplikované statistiky FernStat_CZ 2010; aktivní účast na konferenci (pořádala UJEP Ústí nad Labem)
- podklady pro aktualizaci materiálu „Strategická průmyslová zóna Triangl“ – data za okresy Ústeckého kraje, kraj, ČR
- Orlické hory a Podorlicko - podklad pro marketingovou strategii regionu kapacity (HUZ a počty hostů za turistickou oblast OHP)
- podklady pro analýzu Pardubického kraje pro MMR (aktuální data za kraj z oblasti odpadového hospodářství, vodovody, kanalizace, školství)
- zpracování podkladů za Jihomoravský kraj z oblasti trhu práce, demografie a životního prostředí pro Zdravotní ústav Brno k projektu „Zdraví - Gesundheit, Přeshraniční integrovaná zdravotní péče v rámci operačního programu Evropské územní spolupráce Rakousko-Česká republika 2007 – 2013“
- přepočty mandátů a složení zastupitelstva (na žádost Krajského soudu) v několika obcích

- data za okres Karlovy Vary - migrace obyvatelstva a její směry, věková struktura, míra nezaměstnanosti, obce okresu Karlovy Vary – rozloha, počet obyvatel, cestovní ruch - vše za roky 1990, 1991, 2000, 2001, 2007, 2008
- data z cestovního ruchu za jednotlivé obce Karlovarského kraje v členění dle jednotlivých kategorií ubytovacích zařízení v dostupné časové řadě
- vystoupení v televizním nebo rozhlasovém vysílání, například
  - o "Jak si žijeme?" - vystoupení v pořadu televize ČT 1 – Dobré ráno z Ostravy
  - o několik vystoupení ve vysílání brněnské televize na různá témata
  - o vystoupení k problematice venkova v jihočeském vysílání Českého rozhlasu (pořad Přímá linka s přímými dotazy posluchačů)
  - o pro Český rozhlas Region Středočeský kraj rozhovory v pořadu „K věci“ – duben (vývoj Středočeského kraje a jak se zde žije), říjen (zpracování výsledků voleb)
  - o pravidelný krátké komentáře k aktuálně vydaným datům pro regionální vysílání rozhlasu – nahrávání přes telefon pro vysílání

Tržby za poskytnuté služby

Tržby za produkty, které ČSÚ prodává, narostly v roce 2010 o 386 tis. Kč a dosáhly celkové výše **5 119,1 tis. Kč**. V porovnání s rokem 2009 je to nárůst celkem o 8,2 %, v ústředí o 8,7 %, na krajích o 3,1%.

Zvýšený objem tržeb je způsoben zejména zvýšeným zájmem uživatelů o prodej RESu a Klasifikací a číselníků. V ostatních sledovaných skupinách prodeje klesají. Na poklesu tržeb se stejně jako v minulých letech projevil již výrazně zredukovaný Ediční plán (77 titulů), kdy tržby za prodej publikací a předplatné titulů z EP klesly o více než 15% ve srovnání s rokem předchozím.

Pokles tržeb v ostatních položkách je možné stejně jako v případě poklesu počtu požadavků odůvodnit zpřístupňováním co největšího okruhu výstupů široké veřejnosti zdarma na internetových stránkách úřadu. Zákazníci tedy nemají důvod kupovat si nabízené produkty.

Účtovaná cena za jednotlivé produkty je určována na základě časové náročnosti nutné práce, odpovídá složitosti výběru dat, náročnosti přípravy objednaných dat, databází. Mezi nestandardními produkty má mimořádný význam prodej mikrodát pro vědecké účely.

V roce 2010 pracovníci informačních služeb vystavili 6 002 platebních dokladů, v tom bylo 2 449 faktur, 223 složenek a 3 170 platebních dokladů za platbu v hotovosti a 160 dobírek.

Tržby za poskytnuté služby

tab č. 7

v Kč

Služby	2008	2009	2010	Index v %, 2009=100
RES	2 502 307	2 706 411	3 361 459	124,2
Nestandardní výstupy	1 460 417	1 282 392	1 033 990	80,6
Klasifikace a číselníky	40 705	59 220	60 478	102,1
Publikace	122 307	101 537	76 585	75,4
Předplatné	449 164	130 623	119 919	91,8
Celkem za ústředí	4 574 900	4 280 183	4 652 431	108,7
Kraje	511 119	452 766	466 631	103,1
Celkem	5 086 019	4 732 949	5 119 062	108,2
Doplňkové služby Ústřední statistické knihovny */	15 174	12 257	10 868	88,7

*/ především poplatky za reprografické služby a poplatky za administrativní úkony spojené s evidencí uživatelů knihovny

Zajištění publikační činnosti úřadu

Také v roce 2010 odbor informačních služeb zajišťoval činnosti týkající se tisku publikací ČSÚ. Jako první lze zmínit tvorbu a sledování dodržování Edičního plánu, a to dodržování číselných kódů přidělovaných jednotlivým titulům, tvorby cen publikací, přidělování kódů ISBN atd. **Ediční plán** publikací na rok 2011 byl opět připraven v česko-anglické verzi.

Základní přehled o publikacích prezentovaných v EP

tab č. 8

Počty publikací	2008	2009	2010
Ústředí	147	48	44
Kraje	72	32	31
Celkem (vč. 3 časopisů)	219	80	75
Forma publikací			
Z celkového počtu:			
e-forma	208	75	71
jen tiskem	11	5	4
Podíl cizojazyčných či dvojjazyčných verzí (vč. anglických mutací) v %	51	58	60
Podíl analytických titulů v %	27	32	35

Odbor informačních služeb také průběžně sleduje, zda je Ediční plán dodržován.

Informace o produktech a službách byly v roce 2010 uživatelům k dispozici opět prostřednictvím **Katalogu produktů**, který přináší informace o všem, co jednotlivé statistiky zveřejňují včetně termínů publikování všech výstupů. Katalog je zveřejněn na internetových stránkách úřadu a jeho nedílnou součástí je Ediční plán. Zároveň probíhaly práce, na jejichž základě bude v následujícím roce na webových stránkách zveřejněna nová, rozšířená podoba Katalogu produktů včetně zpracování produktů doposud vedených pouze v Ceníku informačních služeb a produktů s možností různých pohledů na jejich zveřejnění. S rozšířením Katalogu produktů souvisí také změny v cenové strategii a částečná úprava vzhledu internetové prezentace ČSÚ.

Pravidelná příprava Edičního plánu a nově i Katalogu produktů byla v roce 2010 opět zajišťována pomocí intranetové aplikace. Současně byl připraven také **kalendář Rychlých informací**.

Mezinárodní informační služby

Prostřednictvím oddělení **mezinárodních informačních služeb** bylo vyřízeno 244 dotazníků pro mezinárodní organizace. Jejich počet oproti roku 2009 stoupl o 6,6 %. Zapojením úřadu do sítě národních kontaktních **center European Statistical Data Support (ESDS)** bylo v rámci služby ESDS zodpovězeno 702 dotazů, tedy o 6 % více než v roce 2009.

Služby poskytnuté do zahraničí

tab č. 9

	1.Q.	2.Q.	3.Q.	4.Q.	Rok 2010	
					absolutně	index SOPR = 100
Počet zakázek ESDS	223	144	126	209	702	106,4
Dotazníky mezinárodního srovnání	60	67	62	55	244	106,6

Pozn.: ESDS – European Statistical Data Support – síť pracovišť národních statistických úřadů, které poskytují podporu uživatelům při hledání evropských statistických dat.

Nejnáročnější zakázky

- pravidelná aktualizace metadat pro MMF (složitější zpracování v souvislosti se změnou organizační struktury ČSÚ);
- požadavek OSN v souvislosti s MBS Questionnaire (nárůst počtu sledovaných ukazatelů, metodické doladování);
- požadavky OSN na zpětné ověřování dat ze SLBD 2001;
- aktualizace webformulářů Eurostatu (systém eDAMIS) pro statistiku mléka a ryb (obtížnější

technické zpracování dat);

- opakované požadavky na těžko zjistitelná data o výši příjmů různých kategorií osob ve státech EU ze strany soudů;
- dotazy z MPO na data o obchodu se státy SNS;
- dotazník UNESCO Educational Attainment Statistics. Vyplnění dotazníku je časově náročné vzhledem k velkému rozsahu dat;
- příprava podkladů pro zpracování analýzy „Německo 20 let po sjednocení“ – srovnání „starých“ a „nových“ spolkových zemí, vybrané regionální údaje za roky 1990 – 2010.

Nejvíce dotazníků bylo předáno OECD, Evropské komisi, OSN, Mezinárodnímu měnovému fondu, Eurostatu a ILO, což představuje dohromady 93,4 % všech vyřízených zakázek.

Následující tabulky dokumentují nejvíce požadovaná témata a zastoupení skupin uživatelů.

Nejčastější témata požadavků a skladba uživatelů

tab č. 10

v %

v %

Téma	Podíl
Práce a sociální statistiky	22,1
Makroekonomika	18,2
Zahraniční obchod	12,4
Ceny	9,5
Služby	7,0
Kombinace témat	6,8
Průmysl a stavebnictví	6,4

Uživatel	Podíl
Studenti	36,3
Podnikatelské subjekty	23,1
Soukromé osoby	21,4
Národní statistické úřady	8,4
Veřejná správa	5,6
Média	3,0
Ostatní	2,2

Nejčastějším **jazykem odpovědi** (94%) byla čeština (více než 90 % podkladů, ze kterých bylo čerpáno, je však k dispozici v jiném jazyce, zejména pak v angličtině, příp. němčině či francouzštině),

4 % dotazů byla v angličtině, vyskytly se však i dotazy ve slovenštině, němčině či francouzštině. Téměř polovina uživatelů (46 %) žádala **informace o Evropské unii** (s uvedením údajů za všechny členské země EU), 16 % zakázek se týkalo rozličných kombinací skupin zemí, 6 % dotazů směřovalo na Českou republiku a 4 % dotazů na Německo. Dotazy na evropskou statistiku jsou převážně kombinované, tzn. zaměřené na více statistických ukazatelů a více států. Uživatelé vyžadují jak pomoc s orientací na webových stránkách Eurostatu, tak i zasílání celých časových řad a publikací, často požadují i vysvětlení metodik. Pokud jde o **národnost uživatelů**, více než 93 % bylo z České republiky, 3 % ze Slovenska a po 1 % z Německa a dalších zemí. Naprostá většina dotazů (více než 99 %) byla zodpovězena v průběhu 24 hodin, velká část z nich ještě tentýž den.

Pokračovaly práce na české verzi **předdefinovaných tabulek Eurostatu** – Aktuální statistika Eurostatu v češtině. Všechny tabulky jsou již přeloženy. U 10 % z nich ještě probíhají konzultace překladů s věcně příslušnými odbory. Současně s tím pokračuje spolupráce s oddělením programování klientských aplikací na doladování technických detailů aplikace, aby všechny tabulky byly přístupné na webu ČSÚ ve správné a uživatelsky přívětivé podobě.

Za oblast publikací lze jmenovat aktualizované vydání publikace „Česká republika v mezinárodním srovnání“ a také tabulky mezinárodního srovnání do souborných publikací ČSÚ – např. „Zaostřeno na ženy a muže“.

Ústřední statistická knihovna 2010

Do knihovny se nově zaregistrovalo 108 čtenářů, k 31.12.2010 knihovna evidovala 1 706 registrovaných uživatelů. V průběhu roku knihovnu v ČSÚ navštívilo 1 957 uživatelů, kteří si vypůjčili, převážně k prezenčnímu studiu, celkem 14 540 publikací, z toho 10 235 knih a 4 305 periodik. Pracovníkům ČSÚ bylo na služební cesty zapůjčeno z příručky 46 map. Čtenářské veřejnosti bylo z publikací vyrobeno 1 632 kusů xerokopíí. (Počet objednaných xerokopíí nadále klesá, uživatelé více využívají výpočetní techniku a digitální fotoaparáty.)

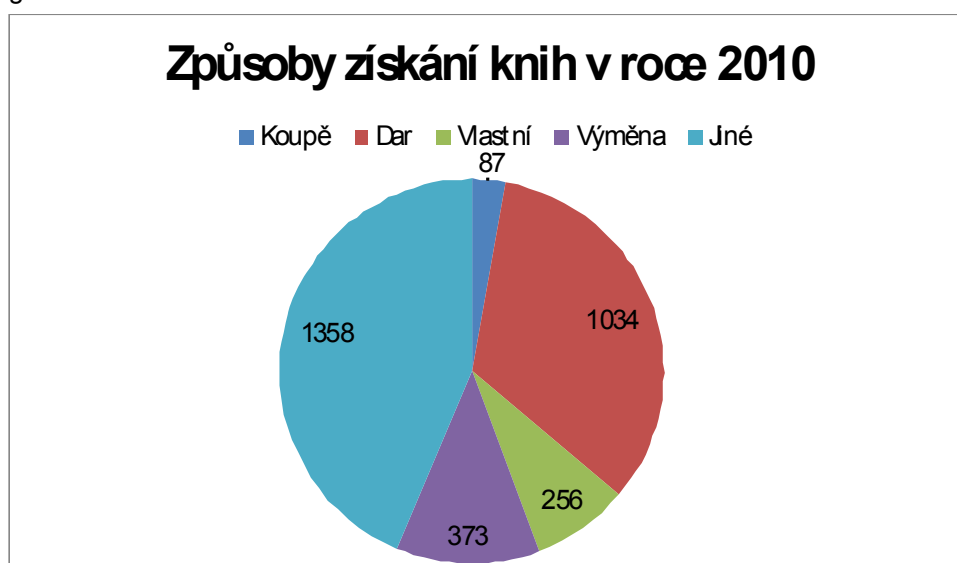
Vyhledávání v on-line katalogu na internetu využili zájemci o knihovní fond ÚSK 108 649x.

Pro pracovníky ČSÚ i pro veřejnost bylo uspořádáno 11 výstavek nových knih získaných do knihovny.

V knihovně proběhlo během roku 7 exkurzí VŠ a SŠ studentů s pedagogy.

K 31.12.2010 bylo ve fondu Ústřední statistické knihovny zpracováno a uloženo celkem 40 895 svazků v celkové hodnotě (stanovené částečně odhadem) 18 222 704,- Kč. Během roku 2010 bylo evidováno a zkatalogizováno celkem 3 108 knižních publikací včetně CD v celkové hodnotě (stanovené částečně odhadem) 1 527 224,- Kč, přičemž náklady na nákup z toho činily pouhých 183 276,- Kč. Graf ukazuje způsob jejich získání.

graf č. 5

Skupinu „jiné“ tvoří znovu zkatalogizované publikace z fondu původní knihovny, restaurované knihy a oskenované kopie vodou zničených publikací. Knihovnu opět obohatily knižní dary od různých organizací, např. značné množství starších mezinárodních ročenek věnovala ÚSK knihovna CERGE-EI. Významným zdrojem aktuálních publikací byla opět výměna materiálů se zahraničními partnery. V současné době knihovna koresponduje se 146 výměnnými partnery.

V roce 2010 měla knihovna v evidenci celkem 171 titulů tištěných novin a časopisů, a to pro fond knihovny i pro pracovníky ČSÚ. Za předplatné na odběr odborných periodik bylo v roce 2010 vydáno celkem 296 983,- Kč. Zahraniční periodika knihovna získává také výměnou.

V analytickém popisu odborných časopisů bylo zpracováno 300 titulů článků. Do knižní vazby bylo zadáno 317 kusů publikací, asi 100 publikací bylo opraveno v odd. 7203.

Pro pracovníky ČSÚ bylo zakoupeno a na rozdělovníky předáno jako pracovní pomůcky 94 kusů odborných publikací dočasného charakteru.

Základní údaje o činnosti Ústřední statistické knihovny

tab. č.11

	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Počet návštěvníků	2089	2069	1957
Počet výpůjček	14271	17571	14540
Přírůstky knižního fondu	4394	3749	3108

Během roku 2010 pokračovala spolupráce s odd. 3901 při skenování publikací znehodnocených povodňovou vodou. Pro fond knihovny bylo oskenováno 20 obsáhlých rakouských statistických publikací z 19. století (celkem 15 177 stran). Znečištěné podklady byly skartovány.

K restaurování bylo zadáno dalších 8 svazků historicky cenných lexikonů z 19. století. Od 1. 3. do 31. 8. 2010 provedly pracovnice knihovny úplnou revizi knihovního fondu dle §16 knihovního zákona. Nebyly shledány žádné závažné nedostatky. Protokol o revizi je uložen v dokumentech knihovny.

Publikační a analytická činnost

Oddělením statistické ročenky byla v roce 2010 připravována po obsahové i formální stránce **Statistická ročenka České republiky 2010** a bylo zajištěno její vydání ve spolupráci s NAKLADATELSTVÍM SCIENTIA spol. s r. o., které tuto publikaci dále distribuuje. V důsledku organizačních změn bylo rozhodnuto o převedení tohoto oddělení, včetně pracovníků bývalého referátu časopisů do jiného odboru. I přesto se oddělení elektronických výstupů významně podílelo na přípravě elektronické verze ročenky.

Na základě vypracované nové koncepce byla na všech krajských pracovištích zpracována a vydána **Statistická ročenka** příslušného kraje, a to v tištěné i elektronické podobě.

Také v roce 2010 pokračovala tradice ve vydávání vlastních analytických materiálů. Pro tento rok bylo po konzultacích s uživateli zvoleno téma **Vývoj lidských zdrojů v letech 2000-2009 v příslušném kraji**. V 1. čtvrtletí byla dokončena spolupráce na celorepublikové publikaci „**Vybrané kapitoly udržitelného rozvoje v krajích České republiky**“. Všechna krajská oddělení odboru zveřejnila na internetu „Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje kraje v roce 2009“ – analytický materiál zpracovaný podle jednotné metodiky.

Vzhledem k volebnímu roku byla analytická práce značně omezena, přesto všechna krajská pracoviště v průběhu roku na svých internetových stránkách publikovala krátké **monotematické analýzy**, které se týkaly různých pro kraj zajímavých témat.

Elektronická forma **Statistického bulletinu** byla krajskými pracovišti v tomto roce připravována tak, aby poskytla statistické informace v co nejmenším územním detailu, tedy do okresů, správních obvodů a v některých případech až do úrovně obcí.

Informace o dalších zejména datových sadách zpracovávaných na krajských pracovištích je uvedena v Katalogu produktů.

Internetové stránky krajů

Po zprovoznění nových krajských internetových stránek v roce 2009 byl rok 2010 zaměřen především na jejich **správu a aktualizaci**. Zaměřili jsme se především na avizování aktuálních témat jako např. zkušební sčítání, minisčítání apod. V tomto směru nadále pokračuje spolupráce s odborem elektronických prezentací.

Další činnosti odboru informačních služeb

- pokračuje budování systému vzájemné spolupráce v rámci jednotlivých oddělení odboru podle tzv. specializací a jejich „oponentur“, v rámci tohoto systému byli pracovníci mj. zapojeni do přípravy dlouhodobých časových řad pro pilotní publikaci „ČESKÁ REPUBLIKA V DATECH (1989 až 2009)“
- **prezentace statistických dat a publikací** pro odbornou i laickou veřejnost. Jedná se především o prezentace pro pracovníky krajských úřadů, obcí s rozšířenou působností a dalších orgánů státní správy a samosprávy, sdělovacích prostředků, učitele a studenty vysokých a středních škol
- **Sociologický ústav na semináři o venkovu ve své prezentaci vyslovil veliké poděkování ČSÚ**, že připravil analýzy o venkovu, které se staly cenným zdrojem pro jejich práci a mohou se tak plně věnovat „měkkým“ datům, když ČSÚ zabezpečil tyto zdroje „tvrdých“ dat podle obcí
- **byla zajištěna prezentace u příležitosti Světového dne statistiky**
- **aktivní účast na odborných seminářích pořádaných většinou vysokými školami spojená s prezentací výsledků analýz nebo upozorněním účastníků na okruhy statistických dat použitelných v jejich projektech**
- dlouhodobá **spolupráce s krajskými úřady a regionálními institucemi** byla zaštitěna podpisy dohod o spolupráci, a to v Jihočeském a Ústeckém kraji, se zájmovým sdružení právnických osob Regioskop a s Centrem vzdělanosti Libereckého kraje. Zároveň pokračovalo naplňování dohod mezi ČSÚ a univerzitami
- spolupráce s pracovníky odboru terénních zjišťování, zejména formou přípravy **letáčků pro respondenty terénních zjišťování**,
- v průběhu celého roku se pracovníci odboru informačních služeb (z krajů i ústředí) aktivně podíleli na **přípravě SLDB**, kde zajišťovali poskytování informací, provoz infolinky, prezentaci přípravy sčítání a přípravu výstupů.
- významná část kapacity pracovníků odboru, zejména v krajích byla věnována **přípravě a zpracování voleb** do Poslanecké sněmovny, komunálních a senátních voleb, a to na všech úrovních zpracování.
- několik setkání v oblasti **mezinárodní spolupráce**
  - pokračovala práce na projektu přeshraniční databáze Centropemap STATISTICS – proběhla 2 mezinárodní jednání a byly zpracovány a předány dohodnuté údaje v členění podle obcí
  - spolupráce v rámci pracovní skupiny EUREX Statistika s německým statistickým úřadem v Kamenz a polským v Jelení Hoře, v průběhu roku 2010 se uskutečnila 3 setkání - připraveny datové sady Ženy a muži v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, Ceny a příjmy v květnu 2010 a obsahová příprava Ročenky Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa
  - nadále pokračovaly kontakty se Statistickým úřadem Slovenské republiky, pracovištěm v Trenčíně a Žilině a také s Euroregionem Bílé – Biele Karpaty – připraven návrh na vydání datové publikace v následujícím roce, se SÚ v Žilině pak připravena datová sada s analytickými komentáři „Srovnání Moravskoslezského kraje a Žilinského kraje v roce 2008“
  - byly připraveny podklady pro vznik euroregionu Vltava – Dunaj (konzultovány s bavorskou stranou, hledány mezinárodně srovnatelné statistické údaje)

Standardně probíhá výměna publikací a dalších produktů mezi partnerskými útvary.

- vyřizování požadavků na informace podle **zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím**, které odboru ukládá interní směrnice č.24/2007. V roce 2010 bylo na základě tohoto zákona zodpovězeno 8 dotazů – značná část z nich ve spolupráci s dalšími útvary úřadu.
- regionální zmocněnci plnili i v tomto roce úkoly dané povinnostmi v oblasti PO a BOZI, krizového řízení, zastupování úřadu v dislokačních komisích, svolávali koordinační porady a snažili se řešit problémy z nich vyplývající

Podrobné Zprávy o činnosti o aktivitách jednotlivých oddělení odboru jsou k dispozici u ředitelky odboru IS.